

OPPLÆRINGSPLAN

FOR

SERTIFISERT SIKKERHETSOPPLÆRING

i henhold til

Forskrift om utførelse av arbeid, best nr. 703

Forskrift om administrative ordninger, best nr. 706

Modul 2.2

Løfte- og stablevogner for gods Truck

14 timer teoretisk opplæring

Utarbeidet av:

Samordningsrådet for kran, truck og masseforflyttingsmaskiner
etter mandat fra Direktoratet for arbeidstilsynet

Midlertidig revidert av SGS med henvisning til nytt regelverk august 2015.

Forord

Sertifisert sikkerhetsopplæring er en opplæring som kreves for førere av arbeidsutstyr som er beskrevet i Forskrift om utførelse av arbeid.

Denne opplæringsplanen gjelder opplæringsmodul 2.2 i hht. illustrasjonen nedenfor.

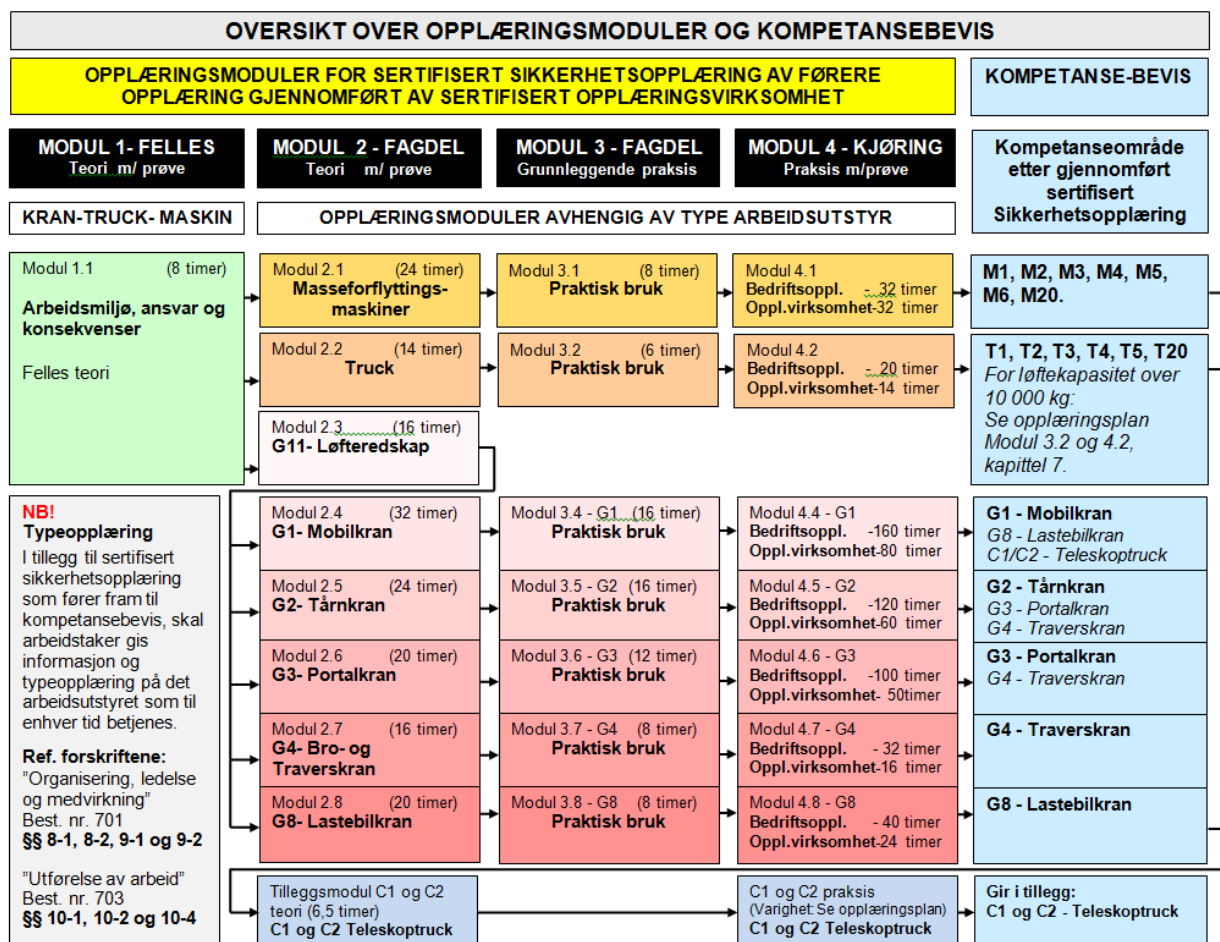
Opplæringsplanen skal brukes av opplæringsvirksomheter som er sertifisert av sertifiseringsorgan utpekt av Direktoratet for Arbeidstilsynet, og opplæringen skal gjennomføres av den sertifiserte opplæringsvirksomheten.

Opplæringsplanen beskriver et minimum av de kunnskaper og ferdigheter som kreves for bruk av arbeidsutstyr i hht. forskriftene. Forskriftene forutsetter imidlertid at førere av ulike typer arbeidsutstyr i tillegg får spesialopplæring på det utstyret som til enhver tid benyttes.

Praktisk opplæring i Modul 4 gjennomføres av sertifisert opplæringsvirksomhet, eller i bedrift etter avtale med sertifisert opplæringsvirksomhet.

Riktig bruk av truck har stor betydning for sikkerheten for fører og annet personell som deltar i arbeidsoperasjoner. Feilvurderinger kan få store konsekvenser og føre til alvorlige skader på truckfører, øvrig personell samt materiell og omgivelser. Positive holdninger til sikkerhet er derfor viktig under opplæringen.

Sertifisert sikkerhetsopplæring kan også inngå i videregående opplæring innen yrkesfaglige studieretninger i videregående skole når skolen er sertifisert.

Innhold

Kapittel 1. Generelt om opplæringen.....	4
Kapittel 2. Målsettinger	5
Kapittel 3. Emneliste.....	6
Kapittel 4. Arbeidsmåter	9
Kapittel 5. Vurdering.....	9
Kapittel 6. Hjelpemidler / Krav til undervisningsmateriell / utstyr.	10
Kapittel 7. Teoretisk opplæringsmodell for trucker med løftekapasitet over 10 000 kg.....	11

Kapittel 1. Generelt om opplæringen

OPPLÆRINGSPLAN FOR TRUCKFØRERE

OPPLÆRINGENS VARIGHET: 14 timer (Med undervisningstid menes i denne sammenheng 45 min. undervisning).

OPPTAKSVILKÅR: Kandidaten må dokumentere og tidligere ha gjennomført modul 1.1.

Alternativt kan modul 1.1 gjennomføres i sammenheng med denne modulen.

FORMÅL MED OPPLÆRINGEN: Hensikten med opplæringen er å gi truckførere en god teoretisk grunnopplæring i sikker bruk av trucker, slik at uhell og ulykker i forbindelse med truckkjøring unngås.

Opplæringen skal gi kandidatene god innsikt i prinsippene for truckers konstruksjon, virkemåte, vedlikehold og bruk.

Opplæringen dekker den teoretiske sikkerhetsopplæringen som kreves for fører av truck.

Opplæringen avsluttes med en skriftlig teoretisk prøve.

Når kandidaten har bestått både teoretisk og praktisk kjøreprøve i de forskjellige klasser, vil dette være grunnlag for utstedelse av kompetansebevis for fører av truck.

FAG- OG TIMEFORDELING: Se kap. 3, emneliste

Kandidater som har kompetansebevis for trucker med løftekapasitet t.o.m. 10 000 kg, kan gjennomføre teoretisk sikkerhetsopplæring i hht. **kapittel 7**, for utstedelse av kompetansebevis for fører av trucker med løftekapasitet over 10 000 kg .

KRAV TIL OPPLÆRINGSVIRKSOMHET: Sertifisert opplæringsvirksomhet i hht. Forskrift om administrative ordninger.

Kapittel 2. Målsettinger

HOVEDMÅL:

Målsettingen med opplæringen er at den som gis opplæring tilegner seg grunnleggende teoretiske kunnskaper om sikker bruk av trucker, slik at ulykker ved bruk unngås.

DELMÅL:

Opplært person skal:

1. Kunne redegjøre for ulike typer ulykker som kan inntre ved feil bruk av truck, ansvarsforhold, årsakssammenheng og hvordan disse kan forebygges.
2. Kunne forklare grunnprinsippene for truckens konstruksjon og virkemåte, samt krav til kontroll og viktigheten av vedlikehold.
3. Kunne forklare riktig bruk, samt faremomenter ved truckkjøring.
4. Kjenne til de forskjellige trucktyper og angi deres bruksområde.
5. Kjenne til motvekts-, støttebentruckens og sidelasterens stabilitet under forskjellige kjøreforhold og ved godshåndtering.
6. Forklare hva som menes med løftekapasitet, lastens tyngdepunktavstand, og løftehøyde.
7. Kjenne til at truckens løftekapasitet og stabilitet forandres ved bruk av tilleggsutstyr.
8. Forstå truckens merking/skilt, lastdiagrammer, avlesning av diagrammet ved lastens forskjellige tyngdepunktsavstander og løftehøyder.
9. Kjenne til de forskjellige typer lastbærere
10. Kunne gjøre rede for framgangsmåten ved stabling og nedtagning av last
11. Kjenne til riktig håndtering av pakker, ruller, langgoods og containere
12. Kunne gjøre rede for lasting og lossing av biler, jernbanevogner, containere m.v.
13. Kjenne til framgangsmåten ved sleping av vogner
14. Kunne gjøre rede for betydningen av godshåndteringssymboler
15. Kjenne til sikkerhetsrutiner og faremomenter ved fylling av drivstoff og lading.

Kapittel 3. Emneliste

Leksjon	Emne	Antall timer	Merknader
1	Innledning med krav til truckfører	1	<p>Love og forskrifter vedr. bruk av truck</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forskrift om internkontroll • Arbeidsmiljøloven • Forskrift om utførelse av arbeid Best. nr. 703 • Forskrift om administrative ordninger best. nr. 706 • Forskrift om maskiner best. nr. 522. • Vegtrafikkbestemmelser • Hvorfor opplæring av truckfører? • Arbeidsoppgaver og ansvar • Definisjon på truck, og navn på komponenter.
	Trucktyper med tilleggsutstyr- og deres bruksområde	2	<p>Trucktyper</p> <ul style="list-style-type: none"> • T2 Støttebenstrucker • T2 Skyvemaststrucker • T3 Høyløftende plukktrucker • T3 Svinggaffel/sidestablende trucker • T3 Førerløftende trucker • T4 Motvektstrucker • T5 Sidelaster <p>Tilleggsutstyr</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gaffelspredere • Sideforskyver • Klemmeaggregater • Kranarm • Arbeidskurv <p>Løftekapasitet over 10 000 kg</p> <ul style="list-style-type: none"> • T6 Sidelaster • T7 Portaltruck • T8 Motvektstruck med gaffelarmer <p>Underklasser til motvektstruck med løftekapasitet over 10 000 kg</p> <ul style="list-style-type: none"> • T8.1 Motvektstruck med permanent containeråk • T8.2 Motvektstruck med permanent tømmerklo • T8.4 Motvektstruck med teleskopisk bom

3	Truckulykker	1	<p>Eksempler på uhell og ulykker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Årsakssammenheng • Konsekvenser for fører • Forsikringsvilkår • Forebygging av ulykker • Rapportering av uhell
4	Truckens konstruksjon og virkemåte	2	<p>Konstruksjon og virkemåte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ramme og motvekt • Motor • Kraftoverføring • Hjul og dekk • Hydraulikksystemet • Manøverorganer • Instrumenter • Løftesystemet • Styresystem • Bremseser
5	Kontroll- og rapportering	2	<p>Daglig kontroll (kontroll før kjøringen starter)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva kontrollen gjelder • Kontrollrutiner/kontroll punkter • Rapportere feil/kontrollskjema • Periodisk kontroll • Hva kontrollen gjelder • Hvem som kan gjøre slik kontroll • Ansvar • Dokumentasjon <ul style="list-style-type: none"> • Sakkyndig kontroll • Hva kontrollen gjelder • Hvem som kan gjøre slik kontroll • Når det skal gjøres sakkyndig kontroll • Ansvar • Dokumentasjon/kontrollbok

6	Stabilitet	2	<p>Truckens stabilitet under forskjellige kjøreforhold og ved godshåndtering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vektstangprinsippet • Truckens understøtteflate • Tyngdepunkt • Sentrifugalkraft • Løftekapasitet • Tilleggsutstyr • Lastsenter/Tp.avstand • Truckens merking/skilt • Lastdiagram • Stabilitet
7	Godshåndtering	2	<p>Framgangsmåten ved stabling- nedtaking- og håndtering av gods.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lastebærere • Merking av emballasje • Sikring av last • Pallhåndtering • Ruller og langgods • Stablingsmetoder • Stabling og nedtaking av last • Lasting og lossing bil • Enkel signalgiving • Slepning av tilhengere <p>Løftekapasitet over 10 000 kg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Containeråk • Tømmerklo • Teleskopisk bom • Håndtering av containere
8	Bruks- og sikkerhetsbestemmelser	1	<p>Sikkerhetsbestemmelser og faremomenter ved kjøring med truck og fylling av drivstoff/ lading</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bruk på offentlig vei • Kjøring med truck • Personløft • Truckens løftekapasitet • Parkering • Brann- og eksplosjonsfare • Ex-trucker.

9	Eksamen	1	Skriftlig teoretisk prøve
	SUM	14	

Kapittel 4. Arbeidsmåter

Det er av stor betydning at opplæringen gjennomføres med realistiske eksempler, og at sikkerhetsmessige momenter vektlegges i undervisningen.

Den teoretiske del av opplæringen skal mest mulig relateres til den praktiske opplæringen slik at deltakerne får en god forståelse for sikker bruk av trucker.

Deltakerne bør i tillegg til gruppearbeid også arbeide selvstendig med øvingsoppgavene.

Kapittel 5. Vurdering

Opplæringen avsluttes med en skriftlig prøve som skal sikre at hver enkelt deltaker har tilstrekkelige, ajourførte kunnskaper om riktig og sikker bruk av trucker. Ved lese- og skrivevansker hos kandidaten kan prøven gjennomføres muntlig.

Det brukes karakterskala: **”Bestått” / ”Ikke bestått”**

Det skal benyttes eksamensprøver som er godkjent av Sertifiseringsorganet, og prøvene skal gjennomføres etter bestemte retningslinjer for prøveavleggelse.

Avsluttet opplæring skal dokumenteres av opplæringsvirksomhet.

Kapittel 6. Hjelpemidler / Krav til undervisningsmateriell / utstyr.

Type utstyr	Beskrivelse av materiell / utstyr
KLASSEROM	Klasserom må ha tavle / flippover, overhead video/"kanon" og lerret. Klasserommet må ha tilstrekkelig sitte/skriveplasser for kursdeltakere og ha et tilfredsstillende innemiljø.
OPPLÆRINGSMATERIELL	Tilgang til aktuelle trucker for praktisk demonstrasjon. <ul style="list-style-type: none">• Dokumenter tilhørende truckene• Ladeutstyr• Tilgang til ekstraputstyr
INSTRUKTØRMATERIELL	<ul style="list-style-type: none">• Opplæringsplan• Undervisningsplan• Leksjonsanvisninger• Øvingsoppgaver• Transparenter, illustrasjoner, video, modeller, CD-presentasjon eller lignende.• Forskrifter/lover
ELEVmaterieLL	Relevante lærebøker og kursmateriell for opplæringen <ul style="list-style-type: none">• Øvingsoppgaver• Annet relevant kursmateriell for den teoretiske opplæringen

Kapittel 7. Teoretisk opplæringsmodell for trucker med løftekapasitet over 10 000 kg

Teoretisk opplæringsmodell for personer med kompetansebevis for trucker med løftekapasitet t.o.m.10 000 kg, og som ønsker kompetansebevis for trucker med løftekapasitet over10 000 kg, gjelder flg:

- For å få kompetansebevis som truckfører i klasse T6, må vedkommende ha hatt kompetansebevis i klasse T5 i minst ett år, og praktisert truckkjøring i klasse T5 i sitt arbeid.
- For å få kompetansebevis som truckfører i klasse T7 og T8, må vedkommende ha hatt kompetansebevis i klasse T4 i minst ett år, og praktisert truckkjøring i klasse T4 i sitt arbeid.
- Inneha førerkort i klasse B (person-/varebil) gjelder alle 3 klasser.

Trucktype for opplæring	Leksjon nr. og timer i Modul 2.2 for klassene T6–T7–T8		Har kompetansebevis på klasse T 8 og trenger angitte timer for nedenstående underklasser.		
	Leksjon nr.	Antall timer	T8.1	T8.2	T8.4
T6 – T7 – T8	1	1	0	0	0
	2	0	0,5	0,5	0,5
	3	1	0,5	0,5	0,5
	4	1	0,0	0,0	0,0
	5	1	0	0	0
	6	1	1,0	1,0	1,0
	7	1	1,0	1,0	1,0
	8	1	0	0	0
	9	1	0	0	0
	SUM timer	8	3	3	3

Forklaring av T klasser

T6 = Sidelaster

T7 = Portaltruck

T8 = Motvektstruck med gaffelarmer

T8.1 = Motvektstruck med permanent containeråk

T8.2 = Motvektstruck med permanent tømmerklo

T8.4 = Motvektstruck med teleskopisk bom